Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Nr. 6. Dnia 22. Marca 1880. **VII. rocznik.**

Nowa ustawa podatkowa

dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych według projektu Wydziału Izby deputowanych Rady Państwa.

Dnia 10. b. m. uchwalił dotyczący Wydział Rady Państwa w trzeciém czytaniu projekt do

Ustawy

w sprawie zmian ustaw i przepisów o podatku zarobkowym i dochodowym w ich zastósowaniu do stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych tudzież do kas zaliczkowych

według referatu dep. Maxa Mauthnera.

Wiadomości podane w dziennikach niemieckich, jakoby ze strony autonomistów w Wydziale próby czyniono do obalenia tego projektu w trzeciém czytaniu ze względu, że rząd oświadczył się przeciw poczynionym ze strony Wydziału na korzyść stowarzyszeń ustępstwom — nie wydają się nam autentycznemi, gdyż nie wątpimy, że autonomiści poprą w pełnéj Izbie jak najdaléj idące ustępstwa dla stowarzyszeń.

Zestawienie w sprawozdaniu Wydziału majątku udziałowego z 31. grudnia 1878. r. 1119 stowarzyszeń zaliczkowych i kredytowych w Austryi i osiągniętego przez nie zysku w r. 1878. według poszczególnych krajów — przekona bowiem każdego autonomistę, że ruch stowarzyszeń właśnie w krajach słowiańskich jest najżywotniejszy i najwięcéj prawidłowy. Stąd téż nie wątpimy, że interesy stowarzyszeń przedewszystkiém obchodzić będą właśnie autonomicznych deputowanych.

Projekt Wydziału różni się w rzeczywistości korzystnie od projektu rządowego [1]). Już sama intytulacya ustawy wskazuje, że Wydział szérsze i sprawiedliwsze, niż rząd, zajął stanowisko.

Wydział téż przedewszystkiém z uznaniem podnosi znaczenie i zasługi stowarzyszeń, wykazuje różnice w zapatrywaniu rządu i stowarzyszeń na sprawę ich opodatkowania i przyznaje stowarzyszeniom słuszność, że najwyższego patentu z 31. grudnia 1812. nie powinno się było do stowarzyszeń stósować.

Daléj stwierdza Wydział, że stowarzyszenia podatkami przeciążono i w tym celu podaje zestawienie na podstawie rachunków i wymiarów podatku za r. 1878.

Zestawienia te są tak ciekawe, że je tu powtórzyć musimy.

a) *Stowarzyszenia zaliczkowe i kredytowe.*

Kraj	Liczba stowarz.	Udziały w zł. w. a.	Zyski po strąceniu strat	Kwota opodatkowana	Podatki rządowe
Niższa Austrya .	136	3,960.191	[1]) 32 845	572.252	56.951
Wyższa Austrya .	16	290.439	13.281	48.297	4.827
Salzburg	2	5.354	7.469	625	53
Tyrol i Voralberg	10	143.151	10 725	8.978	875
Styrya	35	331.685	28 543	65.846	6.552
Karyntya	18	163 163	4.516	19.579	1.937
Kraina	6	70.992	3.539	1 854	171
Wybrzeże	10	179.222	12.790	12.700	1.270
Dalmacya	3	?	?	4.048	396
Czechy	425	8,989.944	623.090	1,671.407	166.752
Morawa	317	2,322 883	287.596	797.754	78 998
Szląsk	32	972 234	53.674	50.297	4 977
Galicya	102	1,694.622	156.715	241.613	23.699
Bukowina	7	596.154	79.082	88.317	8.828
Razem . . .	1119	19,720.034	1,213.892	3,583.567	356.286

b) *Inne stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze.*

Rodzaj stowarzyszenia [2])	Liczba	Kwota opodatkowana	Podatki rządowe
Stowarzysz. spożywcze .	273	378.913	37.263
„ magazynowe	13	10.107	994
„ rękodzielnicze	5	4.706	457
„ surowcowe .	1	420	36
Razem . . .	292	394.146	38.750

Na powyższych cyfrach opierając się, stwierdza Wydział, że przeciążenie stowarzyszeń naszych podat-

[1]) Patrz „Związek“ Nr. 2. z r. b.

[1]) Cyfra ta najlepiéj stwierdza kilkakrotnie wyjawione zdanie nasze, że austryackie stowarzyszenia źle gospodarują. (P. A.)

[2]) We wszystkich krajach Austryi (bez Węgier); cyfry czystego zysku nie wykazano. (P. R. „Zw.“)

kami jest rzeczywiście za wielkie — wynosi bowiem w przecięciu dla stowarzyszeń zaliczkowych i kredytowych, nie licząc znacznych dodatków indemnizacyjnych, krajowych, powiatowych, szkolnych, gminnych i t. d: 29·4% czystego zysku, co przy nierównym rozkładzie podatków i innych towarzyszących okolicznościach w rzeczywistości staje się jeszcze uciążliwszém.

Z naszéj strony zwracamy uwagę na różnicę w stosunku podatku do czystego zysku w Salcburgu, Tyrolu, Krainie, Wybrzeżu, Szląsku i Bukowinie, jako stosunkowo niżéj opodatkowanych z jednéj strony, a w Austryi wyższéj i niższéj, Styryi, Karyntyi, Czechach, Morawie i Galicyi, jako stosunkowo wyżéj opodatkowanych z drugiéj strony.

W Galicyi wynosiły w r. 1878. według powyższego urzędowego zestawienia podatki rządowe 15·12% czystego zysku, co jednak wcale nie świadczy o łagodniejszém postępywaniu z nami władz skarbowych, niż np. ze stowarzyszeniami w Austryi niższéj, gdzie podatki rządowe wynoszą aż 173% czystego zysku. Pochodzi to stąd, że nasze stowarzyszenia normalnie się rozwijają, a więc przecięcia 3letnie są do rzeczywistego dochodu więcéj zbliżone, podczas gdy w Austryi niższéj, gdzie stowarzyszenia z początku ogromne robiły interesy, ale wkrótce do strat doszły — musiano skutkiem 3letnich przecięć przez 2 następne jeszcze lata opłacać podatki od zysków, które przed trzema jeszcze laty osiągnięto.

W końcu zwraca sprawozdanie Wydziału uwagę Izby na szczególnie pomyślny rozwój stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych w Niemczech, gdzie rząd wcale od tych stowarzyszeń podatku nie żąda — i przechodzi do poszczególnych paragrafów swojego, zmienionego projektu.

My podajemy projekt ten w dosłownem tłumaczeniu:

§. 1.

Postanowienia niniejszéj ustawy mają mieć zastósowanie:

1. do stowarzyszeń zarejestrowanych na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873. (Nr. 70. D. P. P.) i innych na zasadzie pomocy własnéj opartych, niezarejestrowanych, samoistnych stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych (Towarzystwa zaliczkowe i kredytowe, spożywcze, surowcowe, magazynowe, budownicze, rękodzielnicze i t. p.), które w myśl statutu swego czynności swoje tylko do własnych ograniczają członków, chociażby od nieczłonków pożyczki zaciągały lub towary kupowały;

2. do utworzonych na podstawie osobnych ustaw krajowych, a z funduszów kontrybucyjnych i podatkowych powstałych kas zaliczkowych;

3. do kas zaliczkowych gminnych.

W projekcie rządowym były — zamiast słów: „stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych“ do słowa: „i t. pod.)“ — wyrazy: „kas zaliczkowych i stowarzyszeń kredytowych“. Zmiana ta jest zasadniczą na korzyść i innych (oprócz produkcyjnych) stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Wyliczenie kategoryi stowarzyszeń jest analogiczne z wyliczeniem w §. 1. ustawy z 9. kwietnia 1873. z opuszczeniem stowarzyszeń produkcyjnych, które z natury swéj nie mogą działalności swojéj ograniczyć tylko do członków stowarzyszenia. Motywa do téj zmiany, które Wydział podaje, są powtórzeniem tylokrotnie objawionych zdań przez stowarzyszenia i ich organa.

§. 2.

I.

Liczebną podstawę wymiaru podatku dochodowego stanowi czysty zysk przedsiębiorstwa, obliczony na podstawie niniejszéj ustawy, a pochodzący z roku poprzedzającego rok opodatkować się mający.

§. 2. odpowiada rządowemu §. 3.

Rządowy §. 2. znalazł uwzględnienie (korzystniejsze dla nas) w §. 3. ust. 1. i §. 4. nowego projektu.

Czysty zysk tworzą nadwyżki bilansowe, które jako procenta, dywidendy, tantiemy, albo pod jakąkolwiek nazwą do podziału przychodzą, do funduszu rezerwowego wliczone, albo na rachunek roku przyszłego przeniesione zostaną.

W ustępie tym opuszczone są z projektu rządowego wyrazy: „pomiędzy uczestników, członków, dyrektorów, radców nadzorczych lub interesentów“, co Wydział słusznie tém tłumaczy, że stylizacya taka może dać tylko powód do nieporozumień. Z ustawy zaś z d. 9. kwietnia 1873. jasno wynika, że oprócz członków nie mają stowarzyszenia żadnych interesentów, którzyby w zyskach partycypować mogli.

Nadto, podstawę opodatkowania stanowić mają wszystkie kwoty, które nie będąc jako nadwyżka bilansowa wykazane, użyte zostaną do następnych celów:

a) do zwiększenia kapitału obrotowego w przedsiębiorstwo włożonego;

b) do zwrotu kapitałów wkładowych, zahypoteko-

W projekcie rządowym był tylko zwrot: „*b)* do

wanych i innych kapitałów z zysków, w bilansie niewykazanych;

c) do oprocentowania kapitałów na realnościach przedsiębiorstwa zahipotekowanych;

d) do zapisów, darowizn i innych wydatków, które nietylko przez prowadzenie interesu spowodowane nie zostały, ale które także dla istniejących już dobroczynnych zakładów przeznaczone nie będą;

e) do zapłacenia podatku dochodowego na podstawie niniejszego prawa.

Straty powstałe w ciągu roku, a przeniesione na rok następny mogą być tylko w tymże roku, ale nie w następnych z dochodu potrącane.

II.

Do opodatkowania nie należy w szczególności wciągać, względnie od zysków bilansowych potrącać wypada:

a) przeniesione z roku poprzedniego zwyżki bilansowe;

b) dochód z przedmiotów, podlegających podatkowi gruntowemu lub domowemu, po strąceniu wydatków poczynionych na rzecz tych przedmiotów;

c) stałe płace i remuneracye, które otrzymują członkowie stowarzyszenia, Dyrekcyi i Rady nadzorczéj za sprawowane w stowarzyszeniu czynności;

d) procenta od obcych kapitałów, użytkowanych w przedsiębiorstwie (z wyjątkiem w alinei 3. *c)* wymienionych);

e) te części zysku, które się odpisuje tytułem zużycia inwentarza albo materyału obrotowego, albo na straty i ubytek zapasów obrotowych, albo które nareszcie użyte będą do utworzenia osobnych funduszów (umorzenia, amortyzacyjne, specyalne rezerwy strat i t. p)

Opodatkowanie tych funduszów wtedy tylko nastąpić może, jeżeli takowe podciągnąć się dadzą pod kategorye, w alineach 2. i 3. wymienione, jednakowoż rozdziału kapitału wkładowego przy rozwiązaniu stowarzyszenia do tych kategoryi zaliczyć nie można.

Koszta na rachunek powyższych funduszów poniesione, nie powinne do obrotu ogólnego być wliczone.

Na wypadek osobnego oprocentowania tych funduszów, należy uzyskany stąd dochód, jeżeli takowy

umorzenia długów". Wydział proponując swoją stylizacyą pragnie uniknąć niejasności, jaka w projekcie rządowym obudziła nawet obawy u stowarzyszeń. Oczywiście ustępy *a)* i *b)* będą miały zastósowanie tylko wtedy, jeżeli miejsce mieć będzie r z e c z y w i s t e zwiększenie kapitału, w przedsiębiorstwo włożonego t. j. jeżeli z dochodów bieżących powiększać się będzie majątek stowarzyszenia.

Ustęp drugi alinei téj z projektu rządowego opuszczono, gdyż nawet rząd nie umiał przytoczyć przykładu, jakie to mogą być w przedsiębiorstwie s t a l e ulokowane kapitały, którychby oprocentowanie nie było objętém kwotami do rozdziału wprowadzonemi (al. 2.).

Wydział wprowadził postanowienie, którego nie było w projekcie rządowym, że ofiary na zakłady dobroczynnne, już istniejące, nie będą opodatkowane.

Z projektu rządowego opuszczono wyrazy: „wraz z dodatkami" przez co, jak to Wydział w y r a ź n i e orzeka, dodatki krajowe, powiatowe, gminne i t. d. zaliczone będą do wydatków rocznych, które od dochodu przy opodatkowaniu potrącać należy.

W porównaniu z ustępem *f)* projektu rządowego stylizacya dla nas korzystniejsza, gdyż dozwala strącania w całości salda strat.

Dalsza stylizacya niniejszego §fu o tyle tylko odstępuje od projektu rządowego, o ile tego jasność stylizacyi wymaga.

Są to procenta bierne, o których projekt Wydziału jasnego żąda w ustawie orzeczenia, iż podatkom nie podlegają.

Stylizacya Wydziału jaśniéj, niż rządowa, przyznaje prawo do potrącenia od dochodu wszelkich praktykowanych zazwyczaj odpisów bilansowych.

Dalsza część niniejszego paragrafu aż do końca nie różni się od projektu rządowego.

na pokrycie wydatków z tychże funduszów wynikających, użytym nie zostanie, w rachunek roczny wciągnąć.

Jeżeli nie ma nadwyżek bilansowych, należy uwzględnić tylko wymienione w alinei 3. kwoty po odliczeniu poborów, do strącania przeznaczonych i salda strat.

§. 3.

Wymienione w §. 1. stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze tudzież kasy zaliczkowe nie podlegają dopóty podatkowi dochodowemu, dopóki podług postanowień §. 2. uzyskany czysty dochód tychże trzystu zł. nie przenosi.

Analogiczny jest §. 4. projektu rządowego. Wydział wykazał rządowi słusznie, że sumy stanu czynnego żadną miarą nie można brać za podstawę do opodatkowania, lecz dochód czysty. Stąd też uwolnienie od podatku zawisłe być może tylko od pewnego minimum

Te zaś, których czysty zysk 300 zł. przenosi, mają być pociągnięte do opodatkowania za piérwszy tysiąc zł. w trzech dziesiątych, za drugi tysiąc zł. w pięciu dziesiątych, a dopiéro za dalsze kwoty w całości.

§. 4.

Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, jakotéż

dochodu. Wydział przyjął, jak myśmy proponowali (Nr. 2. „Związku"), 300 zł. dochodu, jako wolnych od podatku.

W ustępie drugim znosi Wydział granicę progresyi, kwotą 10.000 zł. w projekcie rządowym ustanowioną, i zniża podatek przy piérwszym tysiącu zł. z $^4/_{10}$ na $^3/_{10}$, przy drugim z $^6/_{10}$ na $^5/_{10}$. W głównych zarysach więc uwzględnione zostały życzenia nasze w Nr. 2. „Związku" wyrażone; jedynie wymiar podatku jest nieco wyższym, niż w naszym projekcie.

Przez niniejszą stylizacyę uchylono różnicę, jaką

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc Luty 1880.

Stan bierny (z końcem miesiąca; kwoty: zł. ct)

Tow. zaliczkowe w	Udziały	Fundusz rezerwowy	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca	Wkładki: Włożono w ciągu miesiąca	Wkładki: Wyjęto w ciągu miesiąca	Wkładki: Stan z końcem miesiąca	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca	Pożyczki: Zaciągnięte w ciągu miesiąca	Pożyczki: Spłacone w ciągu miesiąca	Pożyczki: Stan z końcem miesiąca	Odsetki	Reszta pozycyi stanu biernego
Bialsko-Bielsku	3710 96	198 39	16241 05	2071 02	1301 67	17640 40	8500 —	— —	— —	8500 —	834 26	33 41
Białéj	11052 24	1413 50	23582 19	2154 8	1977 15	23759 89	7400 —	— —	— —	7400 —	283 69	1046 61
Birczy	4768 54	628 69	4417 18	341 73	83 90	4675 01	14270 —	2400 —	440 —	16230 —	1081 53	504 33
Bóbrce	2618 90	741 54	6158 76	516 92	96 86	6578 72	8760 —	260 —	720 —	8300 —	333 25	966 98
Brzesku	55086 28	3000 —	83652 87	5694 03	1742 28	87604 62	— —	— —	— —	— —	2129 51	6214 19
Cieszanowie	14813 08	813 50	13141 48	5764 —	17 —	18888 48	— —	— —	— —	— —	837 —	39 —
Dąbrowie	34277 82	8671 35	— —	— —	— —	— —	136922 03	13592 10	3210 98	147303 15	4401 89	4327 06
Delatynie	11025 12	909 97	5525 84	125 18	14 —	5637 02	10100 —	— —	— —	10100 —	1664 12	71 99
Dobromilu	1819 31	160 27	2379 77	91 85	118 13	2353 49	2600 —	— —	— —	2600 —	480 31	115 78
Glinianach	22849 81	2356 56	38622 03	6466 79	3419 27	41669 55	10328 10	1900 —	3198 10	9035 —	5367 61	2774 50
Jarosławiu	24533 89	3145 97	46890 05	10829 42	1536 48	56182 99	15022 42	— —	— —	15022 42	4693 35	1486 95
Jaryczowie now.	182 15	38 —	110 40	— —	— —	110 40	400 —	100 —	— —	500 —	45 73	4 80
Komarnie	5003 97	673 81	15037 37	1941 70	547 03	16432 04	2500 —	— —	— —	2500 —	4767 69	227 89
Kołomyi	6944 28	595 01	22803 28	1417 65	358 32	23862 61	5300 —	— —	560 —	4740 —	998 48	984 04
Krakowcu	532 —	71 —	181 27	105 —	— —	286 27	900 —	— —	— —	900 —	126 06	5 39
Lwowie	118080 07	12130 43	343094 19	82398 72	92611 44	332881 47	8193 90	— —	8193 90	— —	5482 41	12066 08
Łańcucie	15715 05	8825 87	72130 42	1739 48	1494 81	72375 09	13359 40	— —	— —	13359 40	13718 59	2138 90
Makowie	2065 22	479 90	16266 07	1274 10	68 15	17472 02	— —	— —	— —	— —	1666 98	128 38
Mariampolu	2522 —	264 26	1050 36	527 —	98 51	1478 85	5120 —	— —	— —	5120 —	99 50	487 72
Mielcu	9916 85	1222 60	29812 —	1103 40	704 79	30210 61	3700 —	— —	— —	3700 —	1360 19	1587 54
Milówce	1654 96	321 32	6189 42	1684 08	10 —	8163 50	1000 —	— —	— —	1000 —	781 35	— 35
Mościskach	10652 78	4055 76	17870 30	5052 76	1287 47	21635 59	11150 —	4400 —	5100 —	10450 —	— —	1701 62
Nowym Sączu	18875 52	763 09	55650 68	4×82 13	1246 35	59286 45	14700 —	11050 —	4500 —	21250 —	1938 99	3392 62
Oświęcimie	3169 85	274 06	5069 63	155 —	22 —	5202 63	3000 —	— —	— —	3000 —	448 07	624 41
Pilźnie	693 —	246 —	600 64	37 —	— —	637 64	3000	— —	— —	3000 —	181 25	11 81
Podgórzu	501 50	111 —	2169 76	6 92	21 45	2155 23	2000 —	— —	— —	2000 —	345 37	7 05
Radziechowie	10076 85	2321 21	25760 99	3093 66	1237 19	27617 46	5000 —	— —	— —	5000 —	790 14	2108 18
Rozdole	6203 70	776 66	1458 14	226 27	112 11	1572 30	11566 29	6800 —	3125 —	15241 29	1062 77	915 19
Rudkach	5900 23	729 88	6908 20	1270 72	259 50	7919 42	8350 —	— —	400 —	7950 —	1692 35	— —
Sądowéj Wiszni	375 20	95 —	1008 —	13 —	— —	1021 —	3000 —	— —	— —	3000 —	298 92	— —
Sieniawie	69 81	15 —	3963 46	60 56	200 —	3824 02	8550 —	600 —	— —	9150 —	71 56	30 16
Sokalu	11365 62	800 11	16318 16	1252 79	623 —	16947 95	22712 48	— —	750 —	21962 48	— —	3680 13
Stryju	3379 11	197 10	2659 29	1111 60	275 54	3495 35	9800 —	— —	100 —	9700 —	1006 80	24 01
Stanisław. Sp. &Cr. V.	63196 18	5868 74	219376 17	— —	— —	216369 01	— —	— —	— —	— —	5319 91	— —
Tarnowie	16892 34	5139 24	43667 73	1452 33	523 48	44596 58	7530 —	400 —	— —	7930 —	19 95	503 58
Tyśmienicy	17290 41	2552 27	11636 52	808 88	440 84	12004 56	16831 12	— —	500 —	16331 12	579 74	929 39
Wykotach	3031 47	295 75	8738 82	85 59	1 64	8822 77	5850 —	900 —	600 —	6150 —	18 23	62 44
Zakliczynie	907 58	105 50	— —	107 80	— —	107 80	2430 57	— —	110 —	2320 57	93 50	— —
Zbarażu	12242 90	2262 89	2478 16	— —	110 —	2368 16	14380 26	500 —	— —	14880 26	1030 86	530 12
Złoczowie	6445 90	815 99	12855 27	4882 49	946 32	16791 66	1850 —	— —	350 —	1500 —	2750 84	18 88

Stan czynny (kwoty: zł. ct)

Tow. zaliczkowe w	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca	Pożyczki: Spłacono w ciągu miesiąca	Pożyczki: Udzielono w ciągu miesiąca	Pożyczki: Stan z końcem miesiąca	Koszta założ. ruchomości i adm. (z końcem miesiąca)	Reszta pozycyi stanu czynnego (z końcem miesiąca)	Gotówka (z końcem miesiąca)
Bialsko-Bielsku	25704 74	2111 —	3673 —	27266 74	1881 69	269 09	1472 90
Białéj	41708 06	2373 90	2273 —	41607 16	1226 50	1973 07	149 20
Birczy	24398 85	2856 —	5093 —	26635 85	556 96	284 05	411 24
Bóbrce	17719 41	2303 64	3088 94	18504 71	139 57	— —	895 11
Brzesku	141766 39	12964 93	18137 —	146938 46	306 26	7672 26	650 12
Cieszanowie	28036 25	1421 38	4926 43	31541 40	57 28	— —	3792 38
Dąbrowie	175169 04	2180 46	17581 —	190569 58	461 08	5718 74	2231 87
Delatynie	27629 89	1051 96	1300 —	27877 93	745 02	511 19	274 08
Dobromilu	7182 53	483 95	391 —	7129 58	217 45	88 66	93 47
Glinianach	79797 29	4844 30	7464 —	82416 99	1375 71	23 35	236 98
Jarosławiu	61996 04	7228 90	23999 —	78766 14	1009 43	149 17	24000 —
Jaryczowie now.	689 20	300 42	45 —	699 58	46 76	— —	134 74
Komarnie	26996 78	1905 98	3729 50	28820 30	626 61	158 49	— —
Kołomyi	33989 64	4906 45	6635 —	35718 19	556 59	706 39	1143 25
Krakowcu	1194 50	11 —	500 —	1683 50	203 74	29 03	4 45
Lwowie	464977 30	132116 90	81500 05	414360 45	5172 72	20449 49	40657 80
Łańcucie	110396 65	2138 23	4220 —	112478 42	1853 54	10177 45	1290 51
Makowie	18522 85	1027 02	3277 —	20772 83	515 48	5 14	519 05
Mariampolu	7939 30	656 —	1125 —	8408 30	205 93	1250 76	107 34
Mielcu	45948 30	2846 14	3205 —	46307 16	237 56	948 76	504 31
Milówce	9661 76	443 14	1446 —	10664 62	294 21	34 53	928 12
Mościskach	44337 06	4101 85	6121 —	46351 21	529 —	1089 46	526 08
Nowym Sączu	89038 —	24558 —	28432 —	92912 —	633 82	10007 —	1953 85
Oświęcimie	11971 —	2869 —	3136 —	12238 —	156 14	221 52	103 36
Pilźnie	4320 —	420 —	515 —	4415 —	324 28	— —	30 42
Podgórzu	4804 —	272 98	285 —	4791 99	269 19	20 —	38 98
Radziechowie	43492 93	4029 92	5620 —	45083 01	336 32	16 46	2478 05
Rozdole	20688 14	2396 92	6517 50	24808 72	473 52	67 98	421 69
Rudkach	22831 79	2006 43	2975 —	23800 36	180 72	93 18	117 62
Sądowéj Wiszni	2713 27	144 33	1430 —	3998 94	369 78	— —	421 40
Sieniawie	14121 78	1314 45	1620 —	14427 33	52 74	24 68	312 44
Sokalu	50323 56	2302 19	3455 —	51476 37	424 22	2462 87	392 83
Stryju	16066 71	981 06	1804 67	16890 32	266 77	259 70	385 58
Stanisław. Sp. &Cr. V.	289568 15	— —	— —	295773 07	— —	— —	9151 54
Tarnowie	66269 19	4510 65	9798 85	71557 39	506 81	2970 60	46 89
Tyśmienicy	46792 77	1968 —	810 —	45634 77	1393 81	1153 56	1505 35
Wykotach	17437 67	260 31	699 —	17876 36	315 07	27 60	161 63
Zakliczynie	3387 50	1045 50	830 —	3172 —	239 66	10 —	113 29
Zbarażu	28663 87	1292 30	1699 —	29070 57	466 93	3182 79	594 90
Złoczowie	22521 23	1954 84	6379 —	26945 39	641 03	244 99	491 86

kasy zaliczkowe, do których § 1 tego prawa ma mieć zastósowanie, są wolne od podatku zarobkowego.

czynił projekt rządowy między towarzystwami, operującemi tylko własnemi, a stowarzyszeniami pożyczającemi dla siebie także i obce kapitały. Zarazem Wydział załatwił kwestyą zasadniczą, że stowarzyszenia, udzielające kredytu, sprzedające towary itd. tylko swoim członkom, nie prowadzą procederu, zarobkowości, a zatém podatku zarobkowego opłacać nie powinny. Praktycznéj doniosłości rzecz ta jednak dla nas nie ma, bo podatek zarobkowy potrąca się od dochodowego. Pod względem narodowym zaś straci kraj przez ubytek stukilkudziesięciu narodowych wyborców do Izb handlowych i przemysłowych, gdzie prawa wyborczego udziela jedynie opłacany podatek zarobkowy.

§. 5.

Wymienione w §. 1. stowarzyszenia i kasy zaliczkowe, obowiązane są corocznie, najpóźniéj 14 dni po odbytém ogólném zgromadzeniu, jednak w każdym razie do 30. czerwca każdego roku, wnieść do władzy podatkowéj I. instancyi fasyą z osiągniętego czystego zysku w roku ubiegłym.

Do fasyi dołączyć należy zupełny bilans i zatwierdzone w myśl statutu przez walne zgromadzenie lub inne do tego umocowane organa zamknięcie rachunkowe i sprawozdanie czynności

Nowo założone stowarzyszenia i kasy zaliczkowe winne przedkładać władzom podatkowym swoje statuty. Przy tychże nie będzie się uskuteczniać wymiaru prowizorycznego podatku dochodowego, ale należy wymierzać podatek na podstawie fasyi podług alinei 1.

Niniejszy paragraf różni się od rządowego w dwóch kierunkach:

a) projekt Wydziału nie pozostawia dowolności władzy skarbowéj oznaczenia terminu do przedkładania fasyi, ale ustanawia go sam po myśli i w zastósowaniu do ustawy z dnia 9. kwietnia 1873

b) znosi wszelkie prowizoryczne wymiary podatku, wskazując w motywach na małe i prawie żadne korzyści, stąd dla rządu wypływające, a na wielkie niedogodności dla stowarzyszeń.

§. 6.

Wszelkie inne prawne postanowienia o podatku dochodowym, obecnie istniejące, pozostają w niezmienionéj mocy.

Analogiczny rządowy §. 7.

§. 7.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jéj ogłoszenia i ma być zastósowaną na wymiar podatku już za r. 1880., wszelako nie za lata poprzednie.

Dosłownie jak §. 8. projektu rządowego.

§. 8.

Wykonanie téj ustawy poleca się ministrowi skarbu.

Dosłownie jak §. 9. projektu rządowego.

Pozwolimy sobie teraz zestawić różnice między projektem Wydziału, a projektem rządowym. Wszystkie te różnice są na korzyść stowarzyszeń. I tak:

a) rozszérzono postanowienie niniejszéj ustawy do wszystkich innych (wyjąwszy produkcyjnych) stowarzyszeń;

b) uwolniono od podatku dary na istniejące zakłady dobroczynne i dodatki krajowe, powiatowe, gminne i inne do podatków;

c) uwolniono od podatków stowarzyszenia z czystym zyskiem poniżéj 300 zł.; zniżono podatek od piérwszego i drugiego tysiąca i zaprowadzono progresyą nieustającą, a nigdy zupełnéj należytości podatkowéj nie dosięgającą;

d) uwolniono wszystkie stowarzyszenia od podatku zarobkowego;

e) oznaczono stały termin do składania fasyi i zniesiono prowizoryczne wymiary podatku;

f) zaprowadzono większą jasność w stylizacyi ustawy.

A mimo to, ulgi dla nas nie są tak daleko znów idące, aby nam się zbyt świetne widoki na przyszłość otwiérały.

Poniższa tabelka okaże, jakieby nas jeszcze czekały ciężary, choćby ulgi, projektowane przez Wydział Izby deputowanych w całości przeszły.

Dochód do zł. w. a.	Ordinarium	Extraordinarium	Razem podatki rządowe	Dodatki indemn. i krajowe[1])	Ogółem
300	—	—	—	—	—
1.000	1·5%	1·5%	3·0%	1 24%	4·24%
2.000	2·0%	2·0%	4·0%	1 66%	5·66%
3.000	3·0%	3·0%	6·0%	2·49%	8·49%
4.000	3·5%	3·5%	7·0%	2·9%	9·9%
5.000	3·8%	3·8%	7·6%	3 15%	10·75%
6.000	4·0%	4·0%	8·0%	3·32%	11·32%
7.000	4·14%	4·14%	8·28%	3 44%	11·72%
8.000	4·25%	4·25%	8·5%	3 53%	12·03%
9.000	4·33%	4·33%	8 66%	3·6%	12 26%
10.000	4·4%	4·4%	8·8%	3·65%	12·45%
11.000	4·45%	4·45%	8·9%	3 69%	12·60%
12.000	4·5%	4 5%	9·0%	3·73%	12·73%
i t. d.					

Dla wyjaśnienia nadmienimy, że progresya będzie, jak pragnęliśmy, ciągłą i nieustającą, ale 10% ograniczoną — i że istnieć będzie również między poszczególnemi pozycyami, w tabelce wskazanemi. Obliczenie zaś podatku będzie proste, a uwidocznia go następujący przykład.

Stowarzyszenie N. wykazuje zysku do opodatkowania 5.960 zł. — a zatém zapłaci

	ordinarium	extraordinarium	Dodatek kraj. i indem.	Razem
od 1000 zł. ($^3/_{10}$)	15 zł.	15 zł.	12·45 zł.	42·45 zł.
„ 1000 „ ($^5/_{10}$)	25 „	25 „	20·75 „	70·75 „
„ 3960 „ (całe)	198 „	198 „	164·34 „	560 34 „
5960 zł.	238 zł.	238 zł.	197.54 zł.	673·54 zł.

czyli 11 13% czystego zysku — a tabelka wykazywała między 10·75 a 11·32%.

Że podatek ten, do którego jeszcze przybędą dodatki powiatowe, szkolne, gminne i t. d., wcale nie będzie niski — mogą się fiskaliści pocieszać i winszować sobie, że Wydział we wnioskach swoich nie poszedł za daleko. Jak zaś dotąd władze skarbowe nas traktowały, niech służy po wieczne czasy za dowód, że nawet ten wysoki podatek na podstawie projektowanéj ustawy, uważamy dla siebie za ulgę, gdyż będziemy przynajmniéj wiedzieli, na jakiéj podstawie i ile płacić będziemy. Dotąd zaś, jak słusznie w swojém sprawozdaniu Wydział podnosi, „ani władze skarbowe, ani stowarzyszenia nie są w stanie naprzód obliczyć, w jakiéj wysokości pociągane być mogą do podatku w jednym roku“.

Żywimy więc niepłonną nadzieję, że polscy delegaci sprawą tą, dla kraju ważną, zajmą się szczérze i nie dopuszczą do większego przeciążania naszych stowarzyszeń, niż je projekt Wydziału Izby przygotowuje.

---

[1]) Obecnie wynoszą 49 i 34%, razem 83% ordinarium.

Ruch stowarzyszeń.

Sprawa podatkowa w Radzie państwa. Całkiem niespodzianie znalazła się sprawa podatkowa naszych stowarzyszeń na porządku dziennym Izby dnia 17. b. m. Debaty trwały 3 dni. Wnioski Wydziału, które podajemy powyżéj, nie utrzymały się w dwóch zasadniczych punktach. Rząd zwyciężył przy pomocy prawicy — i Polaków. Nie usłuchano głosu dep. Obentrauta, że należy pozostawić stowarzyszeniom czas do objawienia zdania swego co do wniosków Wydziału; Izba powzięła bez nich uchwały, mocą których powrócono do projektu rządowego, aby ustawę niniejszą tylko do stowarzyszeń i kas zaliczkowych stosować i pozostawić podatek zarobkowy dla stowarzyszeń, operujących obcymi kapitałami. Przebieg rozpraw podamy w następnym numerze według stenogramów. Na razie podajemy zmiany, przyjęte przez Izbę:

w §. 1. al. 1, zamiast wyrazów z projektu komisyjnego: „samoistnych stowarzyszeń zarobkowych“ aż do „i t. p.)“, przyjęto według piérwotnego projektu rządowego wyrazy: „samoistnych nierejestrowanych kas zaliczkowych i stowarzyszeń kredytowych“.

§. 2. według projektu rządowego (p. Nr. 2. „Związku“) restytuowano z opuszczeniem al. 1. i 2. i rozszérzeniem al. 3. i 4. na wszelkie kasy zaliczkowe, stowarzyszenia kredytowe i t. d.

Do §. 3. (w projekcie komisyjnym §. 2.) II. dodano ustęp „*f)* u kas zaliczkowych w §. 1. wymienionych procenta od czynnych kapitałów zahypotekowanych“.

Komisyjny §. 4. odpadł.

Reszta zmian jest przeważnie stylistycznéj natury.

Nadto uchwaliła Izba:

a) rezolucyą dra Rappaporta: „Wzywa się Rząd, aby jeszcze w ciągu bieżącego roku przedłożył projekt do ustawy o uregulowaniu wymiaru podatku dochodowego dla kas oszczędności, w szczególności zaś w sprawie uwolnienia od podatku odsetek biernych“;

b) rezolucyą Mauthnera: „Wzywa się Rząd, aby jak najspieszniéj przedłożył projekt do ustawy, według któréj wymiar podatku dla stowarzyszeń zarobkowych, gospodarczych i produkcyjnych uskuteczniałby się na podstawie §. 3 niniejszéj ustawy.“

Kasa zaliczkowa w Nowym Sączu. Walne Zgromadzenie dnia 14. b. m. zatwierdziło między innémi, uchwałę Rady zawiadowczéj, mocą któréj z zysków z r. 1879. przeznaczono kwotę 30 zł. w. a. celem zaprenumerowania dalszych 6 egzemplarzy naszego pisma. Kasa zaliczkowa w Nowym Sączu prenumeruje więc razem już 8 egzemplarzy „Związku“.

Towarzystwo zaliczkowe „Szczęść Boże“ w Kolbuszowéj przeprowadzając ze skutkiem reformy w wewnętrznym urządzeniu, zamyśla przystąpić do Związku stowarzy-

szeń. Odnośny wniosek przygotowała już Dyrekcya na Walne Zgromadzenie, które się wkrótce odkędzie.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie, które się odbyło dnia 14. b. m., podamy dla braku miejsca dopiéro w następnym numerze.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych za rok 1879.

Biała. Towarzystwo zaliczkowe, stowarzyszenie zarejestrowane z nieogr. poręką. Rachunek zysków i strat. Zyski: Procenta pobrane 421·63; procenta nadpłacone 229·45; procenta należące się1.807·80; prowizye 723·35; drobne należytości 143·56; razem 3.325·79. Straty: Procenta z góry pobrane 210·80; koszta administracyi 1.972·47; podatki 206·01; fundusz zabezpieczenia 200·—; 10% zużycia ruchomości 100·26; zysk 636·25; razem 3.325·79. Bilans. Stan bierny: Fundusz rezerwowy 1.409 50; udziały członków 11.029·60; wkładki na rach. bieżący 23.400 96; weksle własne 7.400·—; dywidendy 60·36; podatki 150·—; procenta z góry pobrane 210·80; fundusz zabezpieczenia 200·—; zysk 636·25; razem: 44.497 47. Stan czynny: Pożyczki na skrypta, weksle i zast. 39.171·96; procenta należące się 1.807·80; inwentarz, koszta założ., druki 902·43; lokowana gotówka 404 19; zaliczki procesowe 586·58; procenta nadpłacone 229·45; prowizye 723 35; drobne należytości 143·56; gotówka z dnia 31. grudnia 1879 528·15; razem: 44.497·47. Ogólny ruch kasowy 240.603·54.

Cieszanów Towarzystwo zaliczkowe, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką za rok 1879. Rachunek strat i zysków. Straty: Odsetki 638 14; *a)* za rok następny wybrane 347·—; *b)* za rok 1878 i 1879 zaległe 139·89; koszta administracyjne 283·49; fundusz dywidendy 1.425·27; ogółem: 2.833·79. Zyski: Odsetki 2.086·12; odsetki za rok 1878 i 1879 747·67; ogółem: 2.833·79. Bilans. Stan czynny: Pożyczki na skrypta i weksle 25.372·69; pożyczki na zastawy 2.130 22; odsetki za rok 1878 i 1879 zaległe 747·67; koszta sądowe 85·92; gotówka 170 53; ogółem: 28.507 03. Stan bierny: Udziały członków 13.710·49; wkładki na rachunek bieżący 12.326·77; odsetki za rok następny wybrane 347·—; fundusz rezerwowy 697·50; fundusz dywidendy 1.425·27; ogółem: 28.507·03. Ogólny obrót kasowy 89.311·96. Liczba członków 625.

Gliniany. Towarzystwo zaliczkowe, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką za rok 1879. Rachunek zysków i strat. Zyski: Procenta pobrane 10.585·98; procenta naprzód wypłacone 137·50; razem: 10.723·48. Straty: Procenta wypłacone 3.241·51; procenta naprzód pobrane 3.663·55; koszta administracyi 1.010·46; 10% kosztów założenia i mobiliów 87·78; zysk 2.720 18; razem: 10.723 48. Bilans. Stan czynny; Na pożyczkach 76.123·38; procenta naprzód zapłacone 137·50; koszta procesowe 28·09; koszta założenia i urządzenia po odtrąceniu 10% 790 08; gotówka z końcem r. 1879 2.653·32; razem: 79.732 37. Stan bierny: Fundusz rezerwowy 2.200 56; udziały członków 22.736·14; wkładki na rachunek bieżący 37.789·52; kapitały obce 10.568 10; procenta z góry pobrane 3.663·55; reszta zysku z r. 1878 54·32; czysty zysk za rok 1879 2.720·18; razem: 79.732·37. Ogólny obrót kasowy 324.832·46. Liczba członków 959.

Kolbuszowa. Towarzystwo zaliczkowe „Szczęść Boże“, spółka zarejestrowana z nieograniczoną poręką. Rachunek zysków i strat. Zyski: Odsetki pobrane 488·63; odsetki zaległe 35·71; zwrot kosztów 15·67; razem 540·01. Straty: Odsetki przenośne na 1880 —·43; wydatki na zarząd 145·86; czysty zysk 393·72; razem 540 01. Bilans. Stan czynny: Pożyczka pozostała 987·71; gotówka z końcem roku 1879 365·73; odsetki zaległe 35·71; razem: 1389·15. Stan bierny: Udziały 839·—; fundusz rezerwowy 156·—; czysty zysk 393·72; odsetki przen. na rok 1880 —·43; razem: 1389·15.

Kołomyja. Towarzystwo zaliczkowe, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką za rok 1879. Rachunek strat i zysków. Zyski: Procenta przeniesione z r. 1878 165·69; procenta *a)* od pożyczek wekslowych 1.101·71; *b)* od skryptów dłużnych 2.146·91; procenta naprzód zapłacone wierzycielom 55·86; procenta zaległe należące się 160·—; na pokrycie kosztów zarządu pobrano 46·50; ½ % pożyczek 120·21; na druki, stemple i różne inne pobrano 32·40; rezerwa podatkowa za 1878 50·—; procent wypłacony za rok 1878 173·45; razem 4.052·73. Straty: Procenta wypłacone wyrzycielom od pożyczek 455·63; procenta od wkładek oszczędności 1328·36; procenta od pożyczek w r. 1879. naprzód zapłacone 72 20; procenta niepodniesione od wkładek oszczędności 39·82; procenta naprzód od weksli 120·91; procenta naprzód od skryptów 124·65; 10% odpisane od kosztów inwentarza 61.84; podatek rządowy zapłacony w roku 1879 29.89; uiszczone koszta zarządu za rok 1879 927·86, od obrotu funduszem rezerwowym 30·02; pozostało czystego zysku 861·55; razem: 4.052·73. Bilans. Stan czynny: Rachunek kasowy 2.175·93; weksle eskontowane 10.070·95; pożyczki na skrypta dłużne 21.747·43; inwentarz i koszta założenia 556·59; zaliczki na koszta prawne 126·90; odsetki przenośne 265·86; razem 34.943·66. Stan bierny: Udziały członków 6.492·13; wkładki oszczędności 20.560·21; pożyczki zaciągnięte 6.140; fundusz rezerwowy 572·01; odsetki przenośne 1.179·31; razem 34.943·66. Ogólny ruch kasowy 148.672·50.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski.

Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.